

ที่ พร ๐๐๒๓.๓/ว ๒๙๗๓

ศาลากลางจังหวัดแพร่
ถนนไชยบุรีศรี พร ๕๔๐๐๐

๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียน

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และนายกเทศมนตรีเมืองแพร่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๙๑.๓/ว ๑๕๐๐

ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่าสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนกรณีโรงฆ่าสัตว์เทศบาลเมืองปทุมธานีปล่อยน้ำเสีย และกรณีเทศบาลเมืองปทุมธานีขยายถนนรुक้าคลองสาธารณะ จึงมีข้อเสนอแนะให้ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมปศุสัตว์ กรมควบคุมมลพิษ กรมเจ้าท่า กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมอนามัย และจังหวัด พิจารณาดำเนินการ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ในการนี้จังหวัดพิจารณาแล้ว เพื่อเป็นการป้องกันการเกิดปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน จึงให้แจ้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบ และถือปฏิบัติ กรณีการดำเนินงานเกี่ยวกับโรงฆ่าสัตว์ให้เป็นไปตามมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดไว้ และกรณีการอนุญาตหรือดำเนินการโครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือส่วนที่ได้อื่นที่สำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับประชาชนหรือชุมชนท้องถิ่น ควรจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างทั่วถึงโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเข้าไปจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการกำกับดูแลตลอดจนประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตลอดจนเข้าไปดูแลแก้ไขปัญหา ก่อนดำเนินการโครงการในพื้นที่

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ สำหรับอำเภอขอให้แจ้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เพื่อดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนากร อังจิตรไพศาล)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด รักษาราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทรศัพท์ ๐-๕๔๕๓-๔๑๑๙ ต่อ ๑๑

โทรสาร ๐-๕๔๕๓-๔๑๑๙ ต่อ ๒๕

www.phraelocal.go.th

๒๙/๑๕
๒๙/๑๕

๒๙/๑๕
๑๗ ก.ค. ๒๕๕๘

ที่ มท ๐๘๔๑.๓/๑๖๕๐๐

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๖๕ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่ สม ๐๐๐๓/๑๗๗
ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๘ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ แจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียน กรณีโรงพยาบาลเทศบาลเมืองปทุมธานีปล่อยน้ำเสีย และกรณีเทศบาลเมืองปทุมธานีขยายถนนรुक้าคลองสาธารณะ จึงมีข้อเสนอแนะให้ สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมปศุสัตว์ กรมควบคุมมลพิษ กรมเจ้าท่า กรมอุตสาหกรรม กรมอนามัย และจังหวัดต่างๆ เพื่อพิจารณาดำเนินการ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชน จึงขอให้ท่านแจ้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบ และถือปฏิบัติ กรณีการดำเนินงานเกี่ยวกับโรงฆ่าสัตว์ ให้เป็นไปตามมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนดไว้ และกรณีการอนุญาตหรือ ดำเนินการโครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต หรือ ส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับประชาชนหรือชุมชนท้องถิ่น ควรจัดให้มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของ ประชาชนอย่างทั่วถึงโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเข้าไปจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและมีส่วนร่วม ในการกำกับดูแลตลอดจนประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตลอดจนเข้าไปดูแลแก้ไขปัญหา ก่อนดำเนินการ โครงการในพื้นที่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

๒๙/๑๕

(นายโอบิษฐ์ เสงี่ยมวงศ์)

รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วม

โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๔๐๐๐ ต่อ ๔๑๓๒-๓

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
 เลขที่ ๐๗๗๐
 วันที่ 26 ส.ค. 2558

ที่ สม ๐๐๐๓/ ๑๓๗

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา
 อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖-๗ ถนนแจ้งวัฒนะ
 เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๒๒ มกราคม ๒๕๕๘

สำนักงานอัยการธรรม
 เลขที่ 51
 วันที่ 26 ส.ค. 2558

เรื่อง ผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานผลการพิจารณา ที่ ๖/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๘ จำนวน ๑๙ หน้า

ด้วยมีผู้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขอให้ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนกรณีกล่าวอ้างว่าโรงพยาบาลเมืองปทุมธานีปล่อยน้ำเสียลงสู่คลองสาธารณะ ทำให้ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณดังกล่าวได้รับความเดือดร้อนและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ยังมีการก่อสร้างขยายถนนรुक้าคลองสาธารณะ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ขอเรียนว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ดำเนินการตรวจสอบกรณีข้างต้นเสร็จสิ้นแล้ว โดยมีมติให้กำหนดข้อเสนอแนะเชิงนโยบายมายังกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเพื่อพิจารณาดำเนินการ ตามนัยพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ รายละเอียดปรากฏตามรายงานผลการพิจารณาที่ ๖/๒๕๕๘ ที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ ผลเป็นประการใดขอความกรุณาแจ้งให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลายเซ็น)

(นายบุญเกื้อ สมนึก)

ที่ปรึกษาสำนักงาน ปฏิบัติราชการแทน
 เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สม.สช.
 เลขที่ 738
 วันที่ 27 ส.ค. 2558
 สสส.
 เลขที่ 201
 วันที่ ๒๕ ม.ค. ๒๕๕๘
 เวลา.....

สำนักคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

กลุ่มงานประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๓๘๘๐ (ศิริลดา)

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๗๘

กสม. ๗

รายงานผลการพิจารณาคำร้อง
ที่ขอให้เสนอแนะนโยบายหรือ
ข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วันที่ ๑๗ เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๕๘

รายงานผลการพิจารณาที่ ๑/๒๕๕๘

เรื่อง สิทธิชุมชน กรณีกล่าวอ้างว่าโรงฆ่าสัตว์เทศบาลเมืองปทุมธานีปล่อยน้ำเสีย และกรณีเทศบาลเมืองปทุมธานีขยายถนนรुक้าคลองสาธารณะ

ผู้ร้อง ปกปิดชื่อ

ผู้ถูกร้อง เทศบาลเมืองปทุมธานี

๑. ความเป็นมา

ผู้ร้องได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นหนังสือลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ตามคำร้องที่ ๔๔๐/๒๕๕๗ (สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ลงรับคำร้องเมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๗) ว่า โรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลเมืองปทุมธานี ได้ปล่อยน้ำเสียลงสู่คลองสาธารณประโยชน์ (คลองใหญ่บ้านฉาง ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี) ที่อยู่ในความรับผิดชอบดูแลของสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขานนทบุรี ทำให้ประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณดังกล่าวได้รับความเดือดร้อน และส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ยังได้มีการขยายถนนรुक้าคลองสาธารณประโยชน์ดังกล่าวโดยไม่ได้ขออนุญาตจากสำนักงานเจ้าท่าฯ ผู้ร้องจึงร้องเรียนเพื่อขอให้ตรวจสอบ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) ผู้ร้องได้เช่าที่ดินซึ่งอยู่ติดกับคลองใหญ่บ้านฉาง ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี กล่าวอ้างว่าได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาน้ำเสีย และเมื่อปี ๒๕๕๔ เจ้าของที่ดินได้เคยร้องเรียนกรณีการขยายถนนรुक้าที่ดินและคลองสาธารณประโยชน์รวมทั้งปัญหาน้ำเสีย ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ผู้อำนวยการเจ้าท่าภูมิภาคสาขานนทบุรี และผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่ก็ยังไม่ได้รับการแก้ไขปัญหา

๒) พนักงานอัยการจังหวัดปทุมธานีได้เป็นโจทก์ยื่นฟ้องเทศบาลเมืองปทุมธานีกับพวก กรณีการสร้างถนนรुक้าคลองสาธารณประโยชน์ ตามคดีหมายเลขคำที่ อ.๒๙๕๘/๒๕๕๖ ซึ่งปัจจุบันจำเลยได้ขอเลื่อนการฟังคำพิพากษาออกไปก่อน เนื่องจากจำเลยกำลังดำเนินการขออนุญาตย้อนหลังไปยังกรมเจ้าท่า ซึ่งโจทก์ไม่คัดค้าน ศาลจึงให้เลื่อนไปนัดฟังคำพิพากษาในวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ ทั้งนี้ ตามรายงานกระบวนการพิจารณาลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗

๒. การพิจารณาคำร้องเรียนและการตรวจสอบ

คณะอนุกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนและกลั่นกรองรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีตามคำร้องเรียนอาจมีประเด็นการละเมิดสิทธิชุมชน จึงได้ดำเนินการตรวจสอบเรื่องร้องเรียน โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๔๕ โดยปรากฏข้อเท็จจริงดังนี้

๒.๑ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มีหนังสือ ที่ สม ๐๐๐๓/๑๙๕๑ และ ที่ สม ๐๐๐๓/๑๙๕๒ ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๗ ไปยังจังหวัดปทุมธานีและสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขานนทบุรี ตามลำดับ เพื่อขอความร่วมมือในการตรวจสอบข้อเท็จจริง

๒.๒ สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาค สาขานนทบุรี ได้มีหนังสือ ที่ คค ๐๓๐๘.๕/๑๘๒ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๗ แจ้งข้อเท็จจริง ดังนี้

กรณีการปล่อยน้ำเสียลงสู่คลองสาธารณประโยชน์ (คลองใหญ่บ้านฉาง) ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จากโรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลเมืองปทุมธานี นั้น นางวิลาวรรณ ศิริงามเพ็ญ ผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ ๒ (อยุธยา) และ นาวาโท รัชตะ ผกาพิง ผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขานนทบุรี พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ได้ร่วมตรวจสอบพื้นที่กับเทศบาลเมืองปทุมธานี ประกอบด้วย นางศิริภาณี วิจิตรเกษม ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม นายวินัย วันดี หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป และนายศักดิ์สิทธิ์ เปี่ยมเมธรงค์ สัตวแพทย์ ๒ จากการตรวจสอบพื้นที่ในเบื้องต้นและจากรายงานสรุปของเทศบาลเมืองปทุมธานี มีรายละเอียด ดังนี้

(๑) การบำบัดน้ำเสียของโรงฆ่าสัตว์ (สุกร) ก่อนจะปล่อยน้ำเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสียของเทศบาลเมืองปทุมธานี โดยน้ำเสียทั้งหมดของโรงฆ่าสัตว์จะไหลมารวมกันที่บ่อพักน้ำเสีย จะมีคนงานคอยตักเศษของเสียใส่ถังไว้ ส่วนน้ำเสียจะถูกปล่อยไปบ่อพักที่ ๒ มีตะแกรงตาถี่กรองกากของเสีย หลังจากนั้นจะไหลไปรวมที่บ่อพักสุดท้ายก่อนส่งไปยังบ่อบำบัดน้ำเสียรวมของเทศบาลเมืองปทุมธานี

(๒) น้ำที่จากปลายท่อของระบบบำบัดน้ำเสียจะไหลลงบริเวณคลองสาธารณประโยชน์ (คลองใหญ่บ้านฉาง) ลักษณะเหมือง ไส้ มีกลิ่นโคลนเล็กน้อย

(๓) การตรวจสอบคุณภาพน้ำทิ้งของโรงฆ่าสัตว์เทศบาลเมืองปทุมธานี โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรม ปรากฏว่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ (ตรวจสอบเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗)

(๔) การปล่อยน้ำเสียลงสู่คลองสาธารณประโยชน์ (คลองใหญ่บ้านฉาง) ตำบลบางปรอก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี จากโรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลเมืองปทุมธานี เทศบาลเมืองปทุมธานีไม่เคยได้รับการร้องเรียนว่าได้รับผลกระทบจากการดำเนินการดังกล่าว

กรณีการขยายถนนรुक้าคลองสาธารณะประโยชน์ ของเทศบาลเมืองปทุมธานี โดยไม่ได้ขออนุญาตจากสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขานนทบุรี นั้น อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลจังหวัดปทุมธานี เมื่อมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขานนทบุรี จะได้ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป

๒.๓ คณะอนุกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนและกลั่นกรองรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๒๘/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้วมีมติมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม

๒.๔ วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประกอบด้วย นายอัญญะรัฐ เองฉ้วน ผู้อำนวยการกลุ่มงานประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน นายวัชรพงษ์ วังเลา นักวิชาการสิทธิมนุษยชนปฏิบัติการ และนางสาวศิริลดา ผิวหอม นิติกร ได้ลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง ณ สำนักงานเทศบาลเมืองปทุมธานี และโรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลเมืองปทุมธานี ปรากฏรายละเอียด ดังนี้

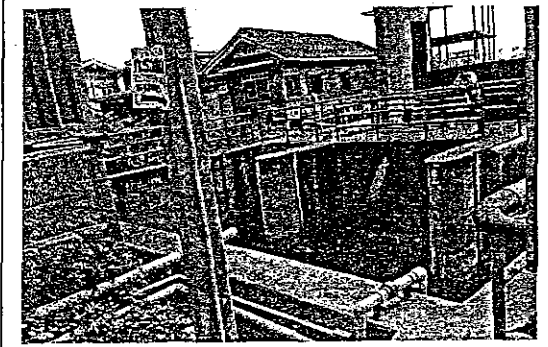
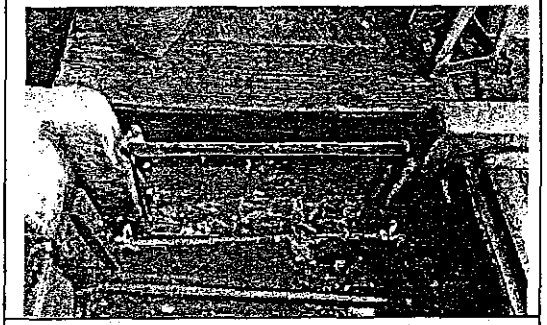
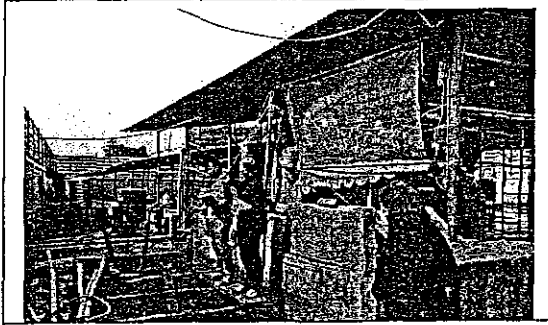
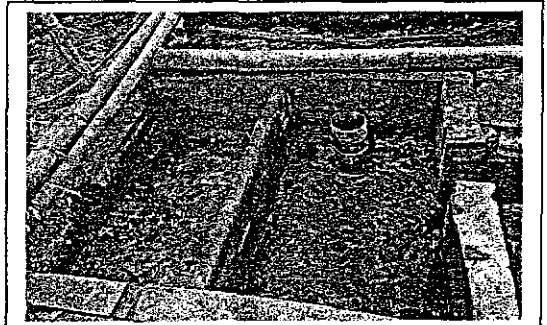
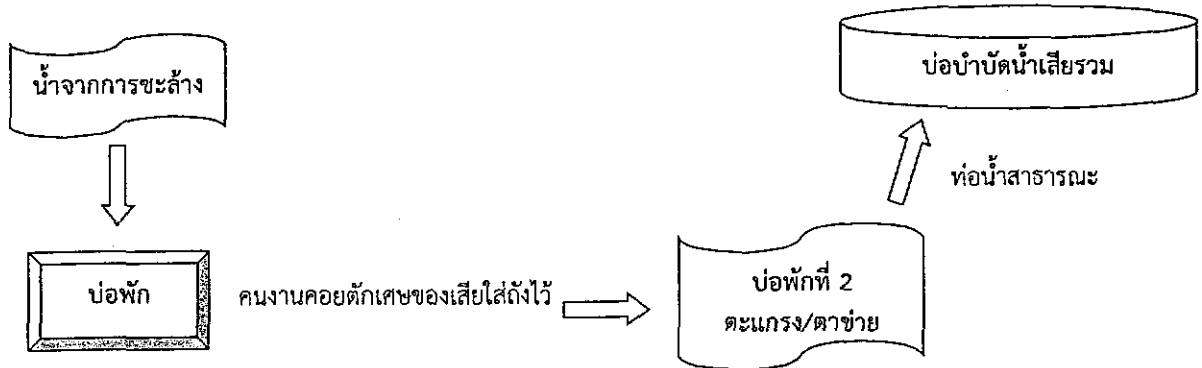
เวลา ๐๙.๓๐ น. ได้เข้าพบนางศิริลดา วิจิตรเกษม ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ณ เทศบาลเมืองปทุมธานี โดยนางศิริลดาฯ พร้อมด้วยนายศักดิ์สิทธิ์ เปี่ยมเมธาค์ สัตวแพทย์ และนางสาวประทุม ดินาน ผู้ช่วยสัตวแพทย์ ได้อธิบายถึงขั้นตอนการจัดการน้ำทิ้งของโรงฆ่าสัตว์ กล่าวคือน้ำทิ้งของโรงฆ่าสัตว์ (สุกร) ส่วนใหญ่จะเป็นน้ำจากการชะล้าง โดยน้ำทั้งหมดจะไหลไปรวมกันที่บ่อพักน้ำเสีย จากนั้น จะมีคนงานคอยตักเศษของเสียที่ปนมากับน้ำใส่ถังไว้ และน้ำเสียจะถูกปล่อยไปที่บ่อพักที่ ๒ โดยจะมีตะแกรงหรือตาข่ายตาถี่กรองกากของเสียอีกชั้นหนึ่ง และเมื่อกรองแล้วน้ำเสียจะถูกรวบรวมไปที่บ่อพักสุดท้ายเพื่อเตรียมส่งไปยังบ่อบำบัดน้ำเสียรวมของเทศบาลเมืองปทุมธานี และจะมีการตรวจวัดคุณภาพน้ำทุก ๔ เดือน โดยผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำครั้งล่าสุดเมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ปรากฏว่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ นอกจากนี้ ยังได้รับแจ้งว่า ขณะนี้เทศบาลเมืองปทุมธานีได้มีการก่อสร้างโรงฆ่าสัตว์แห่งใหม่แล้ว

ต่อมา เวลาประมาณ ๑๐.๐๐ น. คณะเจ้าหน้าที่ได้ลงพื้นที่โรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลเมืองปทุมธานี จากการสังเกตพบว่า ระบบการบำบัดน้ำเสียและการกรองเศษชิ้นเนื้อ นั้น ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง เช่น ตะแกรงในการกรองเศษชิ้นเนื้อไม่สามารถกรองเศษชิ้นเนื้อได้ทั้งหมด เนื่องจากยังพบเศษชิ้นเนื้ออยู่ที่ปลายทางของท่อน้ำก่อนปล่อยลงแม่น้ำเจ้าพระยา นอกจากนี้ โรงฆ่าสัตว์ยังไม่มีบ่อบำบัดน้ำเสียเบื้องต้นภายในโรงฆ่าสัตว์ มีเพียงบ่อพักน้ำเสียก่อนที่จะส่งไปยังบ่อบำบัดน้ำเสียรวมของเทศบาล ซึ่งมีระยะทางห่างจากโรงฆ่าสัตว์พอสมควร จึงอาจทำให้น้ำเสียที่ออกจากโรงฆ่าสัตว์ซึมออกสู่ท่อน้ำสาธารณะและไหลลงสู่น้ำเจ้าพระยา อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่ของเทศบาลแจ้งว่า โครงการรักเจ้าพระยาป่าสักได้มีการติดตั้งเครื่องบำบัดน้ำเสีย จำนวน ๒ เครื่อง บริเวณใกล้เคียงกับโรงฆ่าสัตว์ ซึ่งต่อไปจะได้มีการใช้ประโยชน์ในการบำบัดน้ำเสียจากเครื่องดังกล่าวก่อนปล่อยลงแม่น้ำเจ้าพระยาด้วย

นอกจากนี้ จากการสอบถามชาวบ้านในบริเวณดังกล่าวได้รับแจ้งว่า ในเวลาที่น้ำล้นจะเห็นได้ชัดถึงสีของน้ำเสียที่ไหลจากท่อที่ออกมาจากโรงฆ่าสัตว์และจะมีกลิ่นเหม็นมากในช่วงน้ำล้นทั้งตอนเช้าและตอนเย็น

สำหรับประเด็นการสร้างถนนทับคลองสาธารณะ นั้น ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลจังหวัดปทุมธานี อย่างไรก็ตาม จากการสอบถามชาวบ้านในบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่เห็นว่า การทำถนนดังกล่าวมีประโยชน์ต่อชุมชนในการใช้รถยนต์สัญจรไปมา

ขั้นตอนการบำบัดน้ำเสียของโรงฆ่าสัตว์เทศบาลเมืองปทุมธานี

ภาพถ่ายการลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริง ณ โรงฆ่าสัตว์เทศบาลเมืองปทุมธานี

๒.๕ คณะอนุกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนและกลั่นกรองรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ในคราวประชุมครั้งที่ ๓๐/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ พิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง กรณีกล่าวอ้างว่าโรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลเมืองปทุมธานีปล่อยน้ำเสียลงสู่คลองสาธารณะ นั้น จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงพบว่า โรงฆ่าสัตว์ดังกล่าวไม่มีระบบบำบัดน้ำเสีย ดังนั้น เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปด้วยความรอบคอบ และเพื่อให้ปัญหาดังกล่าวได้รับการแก้ไขทั้งในกรณีตามคำร้องนี้และในภาพรวม จึงเห็นควรเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมประชุมหารือ ดังนี้

๑) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อหารือถึงมาตรฐานการดำเนินการและการบำบัดน้ำเสียของโรงฆ่าสัตว์ที่อยู่ในความดูแลรับผิดชอบและแนวทางการแก้ไขปัญหาในเรื่องดังกล่าว การประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดูแลเรื่องความปลอดภัยจากผลกระทบของมลภาวะต่อชุมชน ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ตลอดจนขอทราบจำนวนโรงฆ่าสัตว์ที่อยู่ในความรับผิดชอบและโรงฆ่าสัตว์ที่มีมาตรฐานเป็นตัวอย่างนำร่องแก่องค์กรปกครองท้องถิ่นอื่นๆ

๒) กรมอนามัย เพื่อหารือถึงมาตรฐานด้านสาธารณสุขและการบำบัดน้ำเสียของโรงฆ่าสัตว์

๓) ผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ในฐานะกำกับดูแลเทศบาลเมืองปทุมธานี เพื่อหารือแนวทางการแก้ไขปัญหาตามคำร้องเรียน

๔) สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขานนทบุรี เพื่อหารือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหา เนื่องจากเรื่องดังกล่าวอาจมีประเด็นเกี่ยวกับการปล่อยน้ำเสียลงสู่คลองน้ำสาธารณะหรือแม่น้ำที่อยู่ในความรับผิดชอบดูแลของสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขานนทบุรี

ประเด็นที่สอง กรณีกล่าวอ้างว่าเทศบาลเมืองปทุมธานีสร้างถนนรुक้าคลองสาธารณะ เห็นว่า พนักงานอัยการจังหวัดปทุมธานีได้เป็นโจทก์ยื่นฟ้องเทศบาลเมืองปทุมธานีกับพวก ต่อศาลจังหวัดปทุมธานี ตามคดีหมายเลขดำที่ อ.๒๕๕๘/๒๕๕๖ ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงไม่อาจที่จะใช้อำนาจตรวจสอบและเสนอมาตรการการแก้ไขในเรื่องดังกล่าวได้ ตามนัยมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงเห็นควรยุติเรื่องในประเด็นนี้

๒.๖ คณะอนุกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนและกลั่นกรองรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ในคราวประชุมครั้งที่ ๓๓/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ ได้เชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมชี้แจงด้วยวาจา ณ ห้องประชุม ๖๐๕ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ การประชุมชี้แจงในครั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุม ประกอบด้วยผู้แทนจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ผู้แทนกรมอนามัย ผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขานนทบุรี ผู้แทนเทศบาลเมืองปทุมธานี และผู้แทนสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดปทุมธานี ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ซึ่งจากการรับฟังข้อเท็จจริง สรุปได้ดังนี้

/ ๑) ผู้แทน ...

๑) ผู้แทนเทศบาลเมืองปทุมธานี

นายศักดิ์สิทธิ์ เปี่ยมเมธางค์ สัตวแพทย์ ๒ ได้ให้ข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า สืบเนื่องจากการลงพื้นที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเพื่อตรวจสอบเรื่องร้องเรียนที่โรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลเมืองปทุมธานี เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ และได้มีการพบจุดบกพร่อง คือ พบชิ้นเนื้อที่ปลายทางของท่อน้ำบริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยา นั้น จากการตรวจสอบของเทศบาลฯ พบว่า ท่อน้ำทิ้งที่ต่อออกมาจากโรงฆ่าสัตว์เพื่อส่งไปยังบ่อบำบัดน้ำเสียรวมของเทศบาลเมืองปทุมธานีที่อยู่ห่างออกไปประมาณ ๔ กิโลเมตร เกิดจากปัญหาท่อแตกรั่วหรือรั่วหรือปัญหาน้ำล้น จึงทำให้มีชิ้นเนื้อหลุดออกไป ซึ่งปัจจุบันเทศบาลฯ ได้ซ่อมแซมจุดบกพร่องและได้อุดรูรั่วดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว และได้ย้ายรางน้ำเพื่อให้น้ำทิ้งไหลลงท่อที่จะส่งไปยังบ่อบำบัดน้ำเสียรวมโดยตรง นอกจากนี้ เทศบาลฯ มีแผนที่จะสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียซึ่งเป็นการปรับปรุงและซ่อมแซมบ่อบำบัดน้ำเสียเดิมของโรงฆ่าสัตว์ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ นี้

สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาระหว่างที่ยังไม่มีบ่อบำบัดน้ำเสีย นั้น จะใช้วิธีนำรถดูดสิ่งปฏิกูลมาช่วยดูดน้ำทิ้งและสิ่งปฏิกูลขนถ่ายไปที่บ่อบำบัดน้ำเสียรวมของเทศบาลฯ วันละ ๓ เที่ยว โดยรถ ๑ คัน สามารถจุสิ่งปฏิกูลได้ ๖,๐๐๐ ลิตร และจะใช้น้ำหมักชีวภาพเพื่อแก้ไขปัญหามันเน่าในเบื้องต้นก่อน และจะดำเนินการลอกท่อน้ำ ๒ สัปดาห์ต่อครั้ง หรือเดือนละ ๑ ครั้ง เพื่อแก้ปัญหาน้ำคั่งท่วที่อาจส่งกลิ่นเหม็นรบกวน และสำหรับการตักสิ่งปฏิกูลในบ่อพัก นั้น จะมีคนงานที่ทำหน้าที่นี้อยู่ ๔ คน คอยสลับหมุนเวียนกันไป โดยจะตักเศษชิ้นเนื้อหรือสิ่งปฏิกูลใส่ถังพลาสติกความจุ ๒๐๐ ลิตร และจะมีผู้ประกอบการมาขอรับไปเพื่อเป็นอาหารปลาหรือใช้ในการเกษตรต่อไป

นอกจากนี้ นายศักดิ์สิทธิ์ฯ ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า โรงฆ่าสัตว์แห่งนี้มีการฆ่าสุกร วันละ ๓๐๐ ถึง ๔๐๐ ตัว ปัจจุบันได้มีการสร้างโรงฆ่าสัตว์แห่งใหม่เสร็จเรียบร้อยแล้ว ซึ่งอยู่ในพื้นที่โรงฆ่าสัตว์เดิม แต่ยังไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากจะต้องฝึกเจ้าหน้าที่ให้มีความชำนาญในการใช้เครื่องมือก่อน

นายพงศ์พันธุ์ เพ็ชรอินทร์ นิติกร ๗ ว ได้ให้ข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า กรณีที่ได้มีการร้องเรียนสองประเด็น คือ เรื่องน้ำเสียจากโรงฆ่าสัตว์ และการก่อสร้างถนนรुकกล้าที่ดินและรुकกล้าลำน้ำคลองสาธารณะ นั้น ในประเด็นของน้ำเสียจากโรงฆ่าสัตว์ ได้ก่อสร้างมากกว่า ๓๐ ปี แล้ว โดยที่ผ่านมาได้มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาตรวจสอบและดูแลอยู่ตลอด เช่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด หรือหน่วยงานที่ดูแลเรื่องสิ่งแวดล้อม ในส่วนที่กล่าวอ้างว่าเทศบาลฯ ได้ก่อสร้างถนนรुकกล้าลำน้ำคลองสาธารณะ ถนนเส้นนี้ได้เริ่มก่อสร้างเมื่อปี ๒๕๓๙ และแล้วเสร็จเมื่อปี ๒๕๔๑ ในการแก้ไขปัญหามันเน่า เทศบาลฯ ได้เชิญเจ้าหน้าที่หลายฝ่าย เช่น กรมเจ้าท่า สำนักงานอัยการจังหวัดปทุมธานี และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปทุมธานี มาตรวจสอบแล้ว ซึ่งคณะกรรมการชุดนี้ได้ตรวจสอบแล้วว่าการก่อสร้างไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและไม่กระทบต่อผังเมืองจังหวัดปทุมธานี และเทศบาลฯ ได้ยื่นขออนุญาตผ่านกรมเจ้าท่าไปแล้ว ซึ่งในประเด็นนี้ ในตอนแรกกรมเจ้าท่าได้แจ้งความร้องทุกข์ไว้ที่สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานี ต่อมาพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องเทศบาลฯ ต่อศาลจังหวัดปทุมธานี ปัจจุบันอยู่ระหว่างรอฟังคำสั่งศาลจังหวัดปทุมธานี

/ นอกจากนี้ ...

นอกจากนี้ เทศบาลฯ ยังได้ไปยื่นเรื่องขอตรวจสภาพที่ดินต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดปทุมธานี ซึ่งได้ออกรังวัดแล้วเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ซึ่งสำนักงานที่ดินจังหวัดปทุมธานีจะได้เสนอไปยังกรมที่ดินกระทรวงมหาดไทย เพื่อพิจารณาว่าจะอนุญาตหรือไม่ อย่างไร ซึ่งหากพิจารณาอนุญาตแล้ว เทศบาลฯ ก็จะได้ดำเนินการให้ถูกต้องตามขั้นตอนต่อไป นอกจากนี้ การก่อสร้างถนนดังกล่าวที่ผ่านมายังไม่มีประชาชนคัดค้านสำหรับกรณีที่มีผู้ฟ้องคดีต่อศาลยุติธรรม กรณีกล่าวอ้างว่าเทศบาลฯ สร้างถนนรुकกล้าที่ดินของเอกชน นั้นศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษาให้เทศบาลฯ ชดใช้ค่าเสียหาย จำนวน ๗ ล้านบาท แต่ศาลอุทธรณ์ได้ยกฟ้องเนื่องจากที่ดินที่กล่าวอ้างว่าเทศบาลฯ รุกกล้า เป็นที่ดินสาธารณะ ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา

สำหรับประเด็นเรื่องน้ำเสียจากโรงฆ่าสัตว์ นายพงศ์พันธุ์ฯ ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า เทศบาลฯ มีบ่อบำบัดน้ำเสียรวม ซึ่งอยู่ห่างจากโรงฆ่าสัตว์ประมาณ ๕ กิโลเมตร ด้วยระยะทางที่ไกลอาจทำให้น้ำทิ้งบางส่วนไปไม่ถึงบ่อบำบัดน้ำเสียรวม แต่เทศบาลฯ ก็ได้มีแผนที่จะสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียใหม่ซึ่งอยู่ในบริเวณโรงฆ่าสัตว์ในปีงบประมาณ ๒๕๕๘ งบประมาณ ๑๑ ล้านบาท กรณีที่มีการกล่าวอ้างว่าโรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลฯ ปล่อยน้ำเสีย นั้น ขอชี้แจงว่า เดิมโรงฆ่าสัตว์ดังกล่าวมีบ่อบำบัดน้ำเสียอยู่ด้านหลัง แต่บ่อเดิมชำรุด ประกอบกับมีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ จึงยังไม่สามารถซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ ประกอบกับคลองใหญ่มีลักษณะเป็นคลองตัน เวลานั้นน้ำขึ้นน้ำลง จึงอาจทำให้น้ำกลืนเหม็น รวมทั้งอยู่ใกล้กับโรงงานกระดาษด้วย อย่างไรก็ตาม ในประเด็นนี้เทศบาลฯ ไม่ได้มีเจตนาในการปล่อยน้ำเสีย แต่อาจมีข้อบกพร่องทำให้น้ำทิ้งหลุดออกไป ปัจจุบันเทศบาลฯ ได้เข้าร่วมโครงการรักษน้ำเจ้าพระยาป่าสัก ซึ่งเป็นโครงการของสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนนทบุรี โดยมีการติดตั้งเครื่องบำบัดน้ำเสียเทคโนโลยีสมัยใหม่ซึ่งสามารถบำบัดน้ำเสียได้ถึง ๗๐,๐๐๐ ลิตรต่อวัน บริเวณคลองใหญ่ จำนวน ๒ เครื่อง ปัจจุบันอยู่ระหว่างการส่งมอบ

นายพงศ์พันธุ์ฯ ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมอีกว่า เทศบาลฯ ได้ว่าจ้างให้บริษัทเอกชนเพื่อดูแลบ่อบำบัดน้ำเสียรวมมาโดยตลอด แต่ปัจจุบันติดขัดเรื่องเกี่ยวกับระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างซึ่งต้องได้รับการเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี ประกอบกับยังมีปัญหาเรื่องร้องเรียน จึงถูกระงับไว้ก่อน

นายธานินทร์ อานเป็รื่อง นายช่างไฟฟ้า ๗ ว ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมสรุปได้ว่า บริเวณดังกล่าวมีโรงงานกระดาษ มีสภาพเป็นโรงงานปิด ซึ่งมีบ่อบำบัดน้ำเสีย แต่จะมีการปล่อยน้ำเสียลงคลองหรือไม่ นั้นไม่ทราบข้อเท็จจริง

๒) นาวาโท รัชตะ ผกาพุง ผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาคสาขานนทบุรี ได้ให้ข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า ตนได้เข้ารับตำแหน่งเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๕๖ ในเรื่องนี้มีปัญหาภายใน คือ การร้องเรียนมีจุดประสงค์เป็นการกลั่นแกล้งของเจ้าหน้าที่บางคนเพื่อต้องการให้ตนถูกย้าย ซึ่งคลองแห่งนี้ได้มีการถมเพื่อทำถนนมาตั้งแต่ ๑๐ ปีก่อน คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตีความไว้ว่า คลองสาธารณะที่อยู่ในความดูแลของกรมเจ้าท่า หากเปลี่ยนแปลงสภาพไปหรือมีการเปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติหรือการกระทำของมนุษย์ก็ดี ให้อยู่ในความดูแลของอำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งในกรณีนี้ผู้ร้องเรียนมีความประสงค์ให้ตนไปแจ้งความดำเนินคดีกับหน่วยราชการ ซึ่งเรื่องนี้เกิดขึ้นมา ๑๐ กว่าปี แต่ทำไมจึงเจาะจงร้องเรียนในขณะที่ตนดำรงตำแหน่ง อย่างไรก็ตาม ในประเด็นการรุกกล้าลำน้ำสาธารณะ นั้น เป็นเรื่องที่อยู่ใน

/ ชั้นศาล ...

ชั้นศาลจึงไม่อาจก้าวล่วงได้ ซึ่งหากศาลมีคำสั่งเป็นประการใด ก็ยังมีพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พุทธศักราช ๒๔๕๖ มาตรา ๑๑๘ ทวิ ซึ่งให้อำนาจกรมเจ้าท่าในการออกคำสั่งรื้อถอนถนนได้ หรือหากพิจารณาแล้วเห็นว่าลำน้ำสาธารณะดังกล่าวเปลี่ยนแปลงสภาพไปแล้วและไม่มีการใช้ประโยชน์ อาจจะไม่ต้องรื้อถอนก็ได้ หากกรณีดังกล่าวเป็นไปเพื่อประโยชน์สาธารณะและได้รับความเห็นชอบจากจังหวัด โดยผู้ว่าราชการจังหวัด เทศบาลฯ ก็สามารถดำเนินการตามขั้นตอนได้โดยไม่ต้องขออนุญาตจากกรมเจ้าท่าอีก

สำหรับประเด็นเรื่องการปล่อยน้ำเสีย นั้น น้ำเสียที่จะปล่อยลงสู่คลอง ทางกรมเจ้าท่าจะใช้เกณฑ์มาตรฐานของกรมโรงงานอุตสาหกรรมหรือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แล้วแต่กรณี ของต้นกำเนิดแหล่งน้ำ ซึ่งในกรณีนี้ผลการตรวจสอบของกรมโรงงานอุตสาหกรรมระบุว่าน้ำทิ้งของโรงฆ่าสัตว์ แห่งนี้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน กรมเจ้าท่าจึงไม่สามารถดำเนินการทางกฎหมายได้

นอกจากนี้ นาวาโท รัชตะฯ ยังได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า จากการได้ลงพื้นที่ตรวจสอบไม่พบว่า มีการปล่อยน้ำเสียลงสู่คลองหรือแม่น้ำสาธารณะ แต่มีท่อน้ำของโรงฆ่าสัตว์ที่ส่งไปบ่อบำบัดน้ำเสียรวม ซึ่งอาจมีน้ำเสียค้างท่อหรือมีความบกพร่องชำรุดของระบบ ทำให้ส่งกลิ่นเหม็นรบกวนจริง ซึ่งปัญหานี้ ต้องได้รับการแก้ไข

๓) ผู้แทนสำนักงานปศุสัตว์อำเภอเมืองปทุมธานี

นายสุพจน์ สร้อยสังวาล ปศุสัตว์อำเภอเมืองปทุมธานี ได้ให้ข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า ตนได้เข้ารับราชการที่จังหวัดปทุมธานีเมื่อปี ๒๕๓๘ เดิมพื้นที่บริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่ลุ่ม บริเวณโรงฆ่าสัตว์ เป็นโรงงานลูกชิ้น มีการฆ่าสัตว์ แต่ยังไม่มีการบำบัดน้ำเสีย ต่อมา ได้มีการสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียขึ้นเมื่อปี ๒๕๔๑ เป็นลักษณะการใช้เครื่องปั้นขนาดใหญ่อยู่ด้านหลังโรงฆ่าโค กระบือ ซึ่งอยู่ในบริเวณเดียวกันกับ โรงฆ่าสุกร โดยมีคลองกั้นระหว่างโรงฆ่าสุกร และโรงฆ่าโค กระบือ

ต่อมา ได้มีการประกาศบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๕ จึงได้มีคณะกรรมการที่ตั้งขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่พิจารณาการออกใบอนุญาตหรือต่อใบอนุญาต ตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยประกอบด้วยผู้แทนกรมควบคุม มลพิษ กรมอนามัย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมโรงงานอุตสาหกรรม องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ซึ่งแต่ละหน่วยงานก็จะออกไปตรวจสอบตามอำนาจหน้าที่ของตนและนำผลการตรวจสอบมา พิจารณาร่วมกัน โดยกรมปศุสัตว์มีหน้าที่ออกใบอนุญาตให้ตามความเห็นของคณะกรรมการนี้ ซึ่งได้ตรวจสอบ ตามหลักเกณฑ์ทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง และสำหรับโรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลเมืองปทุมธานี การบำบัดน้ำเสียใช้วิธี ส่งไปบำบัดที่บ่อบำบัดน้ำเสียรวม คณะกรรมการจึงเห็นชอบให้ต่อใบอนุญาต ซึ่งเดิมโรงฆ่าสัตว์แห่งนี้มี ใบอนุญาตที่ออกโดยกระทรวงมหาดไทยอยู่ก่อนแล้ว ต่อมา กรมปศุสัตว์ได้มอบอำนาจการพิจารณาออก ใบอนุญาตหรือ เพิกถอนใบอนุญาตให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้พิจารณา ซึ่งการออกใบอนุญาต นั้น เป็นการ ออกให้ครั้งเดียว แต่ให้อำนาจในการเพิกถอนได้ตลอดเวลาหากพบว่าดำเนินการผิดหลักเกณฑ์

นายดำเกิง รัชสุวรรณ์ นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ ได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมสรุปได้ว่า ตนได้ไปตรวจสอบโรงฆ่าสัตว์เทศบาลเมืองปทุมธานีแล้วได้พบเห็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานแก้ไขซ่อมแซมท่อน้ำ แล้ว และจากการตรวจสอบท่อน้ำบริเวณข้างกำแพงโรงฆ่าสัตว์ก็ไม่พบว่า มีน้ำรั่วลงไปในลำคลองแล้ว

นอกจากนี้ ยังให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า บริเวณโรงฆ่าสัตว์มีชาวบ้านอยู่อาศัยไม่หนาแน่นมากนัก เป็นชุมชนเก่า ซึ่งจะเคยชินกับกลิ่นของโรงฆ่าสัตว์ แต่อย่างไรก็ตาม เห็นว่าเทศบาลควรต้องปรับปรุงเรื่องบ่อบำบัดน้ำเสียต่อไป

๔) นายทัยรัช ทิรัญเรือง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ ผู้แทนกรมอนามัย ได้ให้ความเห็นสรุปได้ว่า ในเรื่องนี้กรมอนามัยอาจไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรง แต่มีข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ อยู่ ๒ ประเด็น คือ มาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นประเด็นเหตุเดือดร้อนรำคาญ ซึ่งจากการรับฟังข้อเท็จจริงอาจมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเหตุเดือดร้อนรำคาญที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นโดยตรงที่ต้องเข้าไปควบคุมดูแล ประเด็นที่สอง คือ โรงฆ่าสัตว์เข้าข่ายเป็นกิจการที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งผู้ประกอบการต้องยื่นขออนุญาตและต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงและข้อบัญญัติท้องถิ่นที่กำหนดไว้ สำหรับเกณฑ์มาตรฐานทางวิชาการนั้น กรมอนามัย โดยคณะกรรมการสาธารณสุข ได้ออกคำแนะนำ ฉบับที่ ๒/๒๕๔๙ เพื่อเป็นเกณฑ์ในการควบคุมกิจการประเภทโรงฆ่าสัตว์โดยเฉพาะ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ โรงฆ่าสัตว์ปีก และโรงฆ่าสัตว์จำพวกสุกร โค แพะ ซึ่งในหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้กำหนดรายละเอียดต่างๆ ไว้อย่างครบถ้วน ไม่ว่าจะเป็นหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสถานที่ตั้ง สภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ฆ่าสัตว์ ที่พักสัตว์ กรรมวิธีในการฆ่าและชำแหละเนื้อสัตว์ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุขอนามัยของผู้ปฏิบัติงาน การควบคุมจัดการน้ำเสีย ขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล รวมไปถึงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับความปลอดภัย และการป้องกันเหตุเดือดร้อนรำคาญด้วย

๕) นายภูวนันท์ ธนัญเกียรติ ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐานการบริการท้องถิ่น ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ให้ความเห็นสรุปได้ว่า กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริม และสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพและมาตรฐาน แต่ตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ให้อำนาจในการควบคุมและกำกับดูแลเป็นของกรมปศุสัตว์ ซึ่งในเรื่องของโรงฆ่าสัตว์หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน และมีกฎหมายหลายฉบับ ไม่ว่าจะเป็นพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นต้น ซึ่งแต่ละหน่วยงานก็ได้จัดทำมาตรฐานต่างๆ ขึ้น และในประเด็นเรื่องร้องเรียนการปล่อยน้ำเสียนี้ ก็มีมาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งกรมปศุสัตว์น่าจะทราบดีเนื่องจากเป็นหน่วยงานที่กำกับดูแลเรื่องนี้ และเมื่อเกิดปัญหาขึ้นสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหรืออำเภอก็สามารถเข้าไปตรวจสอบเพื่อแก้ไขปัญหาได้ หรือหากเห็นว่ามีความจำเป็นต้องร้องเรียนการปล่อยน้ำเสีย ก็ให้กรมควบคุมมลพิษเข้ามาตรวจสอบดูแล้วเป็นไปตามมาตรฐานหรือไม่ ในส่วนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นก็ได้มีการจัดทำคู่มือมาตรฐานของโรงฆ่าสัตว์ไว้เช่นกัน แต่เป็นเพียงแนวทางการดำเนินการเท่านั้น

ปัจจุบันโรงฆ่าสัตว์ที่ได้ยื่นขออนุญาตประกอบการทั่วประเทศมีทั้งหมดประมาณ ๑,๗๐๐ แห่ง เป็นโรงฆ่าสัตว์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประมาณ ๔๐๐ กว่าแห่ง ซึ่งมีทั้งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเอง และที่เอกชนดำเนินการด้วย และมีโรงฆ่าสัตว์ที่มีการดำเนินการและการจัดการที่ดี เช่น โรงฆ่าสัตว์ของเทศบาลเมืองขอนแก่น พัทลุง สระบุรี สระแก้ว เป็นต้น

/ นอกจากนี้ ...

นอกจากนี้ นายภูวนัฎฐ์ฯ ยังได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า อำนาจในการออกใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตนั้น เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งได้รับมอบอำนาจจากอธิบดีกรมปศุสัตว์ หากมีปัญหาในเรื่องประกอบกิจการควรเสนอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาสั่งการแก้ไขปัญหา ซึ่งตามปกติแล้ว การฆ่าสัตว์จำนวน ๔๐๐ ตัวต่อวัน นั้น ถือเป็นโรงฆ่าสัตว์ขนาดกลางหรือขนาดใหญ่ ซึ่งตามหลักเกณฑ์ของกรมปศุสัตว์ การดำเนินการจะต้องมีการวางแผนกำจัดน้ำเสีย ต้องมีระบบแบบแผนที่มีวิศวกรรับรอง ดังนั้น จึงต้องมีการบำบัดน้ำเสียให้ได้มาตรฐานตั้งแต่ต้นทางเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาต่อไป

๓. รัฐธรรมนูญ พันธกรณีระหว่างประเทศ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

มาตรา ๔ ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค บรรดาที่ชนชาวไทยเคยได้รับการคุ้มครองตามประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมีอยู่แล้ว ย่อมได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญนี้

๓.๒ พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๒) ตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนหรืออันไม่เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี และเสนอมาตรการการแก้ไขที่เหมาะสมต่อบุคคลหรือหน่วยงานที่กระทำหรือละเลยการกระทำดังกล่าว เพื่อดำเนินการ ในกรณีที่มีปรากฏว่าไม่มีการดำเนินการตามที่เสนอให้รายงานต่อรัฐสภาเพื่อดำเนินการต่อไป

๓.๓ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่มีเหตุอันอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนั้นดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นเหตุรำคาญ

(๑) แหล่งน้ำ ทางระบายน้ำ ที่อาบน้ำ ส้วม หรือที่ใส่มูลหรือเถ้า หรือสถานที่อื่นใด ซึ่งอยู่ในทำเลไม่เหมาะสม สกปรก มีการสะสมหรือหมักหมมสิ่งของมีการเททิ้งสิ่งใดเป็นเหตุให้มีกลิ่นเหม็นหรือละอองสารเป็นพิษ หรือเป็นหรือน่าจะเป็นที่เพาะพันธุ์พาหะนำโรค หรือก่อให้เกิดความเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๒) การเลี้ยงสัตว์ในที่หรือโดยวิธีใด หรือมีจำนวนเกินสมควรจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๓) อาคารอันเป็นที่อยู่ของคนหรือสัตว์ โรงงานหรือสถานที่ประกอบการใดไม่มีการระบายอากาศ การระบายน้ำ การกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือการควบคุมสารเป็นพิษหรือมีแต่ไม่มีการควบคุมให้ปราศจากกลิ่นเหม็นหรือ ละอองสารเป็นพิษอย่างพอเพียงจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๔) การกระทำใดๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความ สั่นสะเทือน ฝุ่น ละออง เขม่า เถ้า หรือกรณีอื่นใด จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๕) เหตุอื่นใดที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๓.๔ พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๑๐ เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลการตั้งโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์ และการ ฆ่าสัตว์ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวง ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดที่ตั้ง เนื้อที่ แพนผัง และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิ่งปลูกสร้าง และสุขลักษณะ ของโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์ และการฆ่าสัตว์

(๒) กำหนดวัน เวลาเปิดและปิดโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์ และการฆ่าสัตว์

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้ผู้ประกอบการปฏิบัติ เกี่ยวกับการดูแล รักษาความสะอาดเรียบร้อยภายในโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์ และการฆ่าสัตว์ให้ถูกต้องตามสุขลักษณะ และอนามัย การจัดให้มีที่รวบรวมหรือกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การระบายน้ำทิ้ง การระบายอากาศ การจัดให้มีการป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญและป้องกันการระบาดของโรคติดต่อ

๓.๕ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการตั้งโรงฆ่าสัตว์ โรงพัก สัตว์ และการฆ่าสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๕

ข้อ ๖ สถานที่ตั้งโรงฆ่าสัตว์และโรงพักสัตว์ต้องอยู่ในทำเลที่เหมาะสม มีการคมนาคมที่ สะดวก มีระบบสาธารณูปโภคที่เพียงพอ และมีบริเวณเพียงพอที่จะประกอบการกิจการโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์ และการฆ่าสัตว์ โดยไม่ก่อให้เกิดอันตราย เหตุรำคาญ หรือความเสียหายต่อบุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น และห้ามตั้งอยู่ภายในบริเวณ ดังต่อไปนี้

(๑) บริเวณที่ห้ามตั้งโรงงานหรือห้ามตั้งโรงฆ่าสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง

(๒) บริเวณศาสนสถาน สถานพยาบาล หอพัก สถานที่ราชการ แหล่งชุมชน หรือ สถานศึกษา รวมทั้งภายในระยะหนึ่งร้อยเมตรจากเขตสถานที่ดังกล่าว เว้นแต่กรณีที่เป็นโรงฆ่าสัตว์ หรือ โรงพักสัตว์ของสถานศึกษาให้ตั้งภายในสถานศึกษาหรือภายในระยะหนึ่งร้อยเมตรจากเขตสถานศึกษานั้นได้

(๓) บริเวณที่น้ำท่วมถึง

(๔) บริเวณที่มีความเสี่ยงจากการปนเปื้อนของวัตถุมีพิษจากเกษตรกรรมหรือ อุตสาหกรรม

ข้อ ๙ บริเวณภายในอาคารโรงฆ่าสัตว์ต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) โรงฆ่าสัตว์มีพื้นที่เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงาน มีการแบ่งบริเวณภายในโรงฆ่า สัตว์และส่วนประกอบต่างๆ ตามชนิดของสัตว์ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจา นุเบกษา